

LA 'PERESTROIKA' ARRIBA TAMBÉ
AL VELL IMPERI

¿Cap a on va la Xina?

Antoni Reig

La història més recent de Xina és plena de convulsions polítiques. La mort de l'ex-secretari general del Partit Comunista Xinès, Hu Yaobang, mort dissabte, 15 d'abril, a Pequín als setanta-quatre anys a causa d'una crisi cardíaca, ha desfermat una nova onada de manifestacions de masses a les dues principals ciutats del país, Pe-

Deng Xiaoping.

quín i Xangai. La mort del dirigent xinès, apartat del primer rengle de la cúpula del poder pels sectors més conservadors del partit, ha estat excusa perquè milers d'estudiants i obrers es manifestessin al centre de Pequín i de Xangai demanant democràcia i atacant la política del govern del primer ministre Li Peng, fill adoptiu de Txu Enlai i considerat el dirigent de la facció conservadora del partit.

Hu Yaobang va impulsar de manera decidida la política de reformes de l'home fort de la Xina post-maoista, Deng Xiaoping. Dirigia els sectors més oberturistes del partit i era fidel executor de les directrius de Deng. Va ser secretari general del PC xinès del 1980 al 1987, en què va ser destituït després d'una onada de manifestacions estudiantils en favor de la democràcia. Els sectors conservadors del PC van aprofitar l'agitació als carrers per eliminar-

lo, ja que l'acusaren d'haver anat massa lluny en la seva política oberturista. Amb el nomenament de Li Peng com a primer ministre la política de reformes s'ha alentit i ara novament els estudiants han tornat, des del dilluns 18 d'abril, als carrers a demanar democràcia. De la mateixa manera que la mort de Txu Enlai i els aniversaris de la seva mort van ser aprofitats per manifestar-se contra l'ortodòxia maoista, ara la mort de Hu Yaobang és utilitzada per desqualificar des del carrer els sectors més immobiliers del partit. Perquè el problema, en el fons, està en la incompatibilitat de tirar endavant reformes econòmiques sense tocar per a res l'aparell polític, és a dir, sense efectuar reformes polítiques. Aquí estan els exemples actuals de l'URSS, Polònia i Hongria. Perquè quan s'adopten mecanismes de mercat i de funcionament econòmic propis del món occidental cal canviar o modificar el sistema polític acostant-lo a motlles més democràtics. Tard o d'hora els dirigents xinesos hauran d'aprendre aquesta lliçió. □

EL 44 PER CENT DELS ALEMANYS
OPINEN QUE EL DICTADOR VA SER
UN GRAN ESTADISTA

L'ombra de Hitler

Partal

La commemoració dels cents anys del naixement d'Adolf Hitler no va ser especialment sucosa a Braunau, el petit poble austríac que va tenir la desgràcia de ser el bresol del gran dictador. Una quinzena de manifestants van aconseguir travessar les espesses línies de control de la policia i poc més. Donaren quatre crits, maleïren els jueus i blasmaron la pedra que, portada des de Mathausen, tapa des de fa un mes l'entrada a la casa que havia de ser el símbol central de la commemoració.

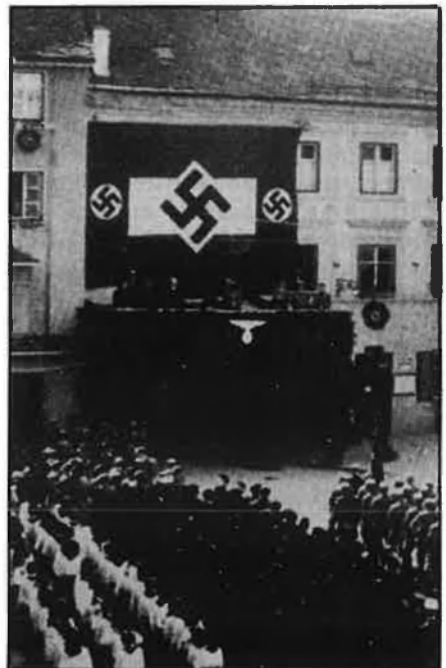
Però no tot quedà en això. La sorpresa, la donaren les diverses enquestes elaborades per a l'ocasió pels mitjans de comunicació alemanys, segons les quals la imatge que tenen els ciutadans de la RFA sobre Hitler no és tan dolenta com es podria esperar. En totes, entre un 40 i un 44 per cent de la ciutadania, considera que Adolf Hitler va ser un gran estadista. Més encara: un 16 per cent dels alemanys occidentals considera que, inclús tenint en compte la guerra i els camps d'exter-

Europa encara tem Hitler.

mini, el govern de Hitler va ser positiu per al seu país. Unes xifres senzillament alarmants.

En contrast amb les enquestes, els principals periòdics de la RFA a penes van dedicar espais a la commemoració, com tampoc ho feren els austríacs. A l'Alemanya democràtica només el diari del Partit Nacional Democràtic en va parlar. Ho féu, però, per atacar l'increment del vot d'extrema dreta a l'altra Alemanya. □

Un 16 per cent dels alemanys pensa que, a pesar de tot, Hitler va ser positiu per al país.